

Ons pedagogisch handelen kinderdagverblijf De Vuurvogel

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2022

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door het team Pedagogiek & Kwaliteit. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Ilja Rikken.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit en draagt bij aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Hiermee vergroten onze medewerkers hun vaardigheden om hoogwaardige kwaliteit te leveren op de werkvloer zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij hun dagelijkse werkzaamheden en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch inhoudelijk vlak. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Jaarlijks voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij jaarlijks een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

We richten ons in 2022 op de implementatie van de aangepaste pedagogische ondersteuningsstructuur en het vernieuwde pedagogisch werkproces.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2022, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor onze locatie betekent dit 25 uur per jaar.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Als ouders 's morgens van hun kind afscheid nemen en het kind heeft het hier moeilijk mee dan nemen we het letterlijk van de ouder over en op onze arm zwaaien we zijn/haar vader of moeder uit. We betrekken hier vaak ook de andere kinderen bij: "Zullen we met z'n allen gaan zwaaien naar de vader van ...?"
- Door de dag heen minimaal een moment te vinden waarop we samen met een groepje kinderen op de bank of op de grond een boek lezen. Kinderen vinden het heerlijk om tegen je aan te kruipen en het geeft hen een geborgen en veilig gevoel.
- Als de kinderen aan het eind van de dag worden opgehaald laten we merken dat we het fijn vinden om een high five of een knuffel te geven of te krijgen.
- Een kind is erg onrustig of verdrietig en kan niet in slaap komen tijdens de middagrust. We gaan een poosje bij het bedje zitten tot hij of zij rustig in slaap kan vallen.
- Momenten van verzorging en mee naar de toilet gaan benutten we om met het kind te praten, te knuffelen en te lachen of te zingen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- We zien dat een kind moeite heeft om contact te krijgen met de andere kinderen, het zit veel alleen aan tafel en lijkt niet erg te genieten. We proberen het contact met andere kinderen te stimuleren. Dit doen we door bijvoorbeeld een spelletje memory te gaan spelen en er een ander kind bij te betrekken. Of we nemen het kind mee naar de poppenhoek waar op dat moment andere kinderen aan het spelen zijn. We spelen een poosje mee en doen vervolgens een stapje terug.
- Het valt ons op dat veel kinderen het erg leuk vinden om de baby's mee te verzorgen. We spelen hierop in door ze mee te laten kijken tijdens verzorging, luiers, lotiondoekjes, speelgoedje aangeven etc. Mee naar de slaapkamer om een knuffeltje te geven en muziekje aan te zetten.
- De fruit en broodmaaltijd is een sociaal belangrijk gebeuren. De kinderen kunnen hun verhaal kwijt en wij stimuleren ze dit ook te doen. We stellen vragen bijvoorbeeld wat heb je vanmorgen gedaan, waarmee heb je gespeeld, met wie heb je gespeeld? We hebben aandacht voor elkaar en luisteren naar elkaar. We zijn geïnteresseerd in wat het kind bezig houdt.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Bij een dans- of gymactiviteit zijn de kinderen vrij om mee te doen, we proberen ze enthousiast te maken, maar willen ze niet dan is dit ook goed en hebben ze plezier in het kijken. Ook vragen we de kinderen, wie weet er een leuk dansje welke wij na kunnen doen.
- De kinderen smeren zelf hun boterham, waar nodig helpen wij een handje.
- De oudste kinderen mogen zelfstandig naar de wc, kan je het al zelf of heb je nog hulp nodig, je bepaalt het zelf en mag er om vragen. Wij kijken een oogje mee of het goed gaat en of de handen gewassen worden.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Op een warme zomerdag gaan we met water en zand spelen. De waterbaan wordt een modderbaan. De autootjes en bootjes drijven door de modder. Zelfs de kinderen die normaal niet zo graag vies worden hebben veel plezier en gaan als echte floddertjes naar huis.
- We maken geregeld met een groepje kinderen een wandeling door het park. We verzamelen takjes, bladeren en luisteren naar de vogels.
- De cd met dierenmanieren is favoriet. Ik loop als een tijger, ik spring als een kikker, ik vlieg als... De kinderen genieten het meest als wij ook mee kruipen en springen.
- We spelen treintje. De kinderen helpen mee alle stoeltjes achter elkaar te zetten. Een kind deelt de treinkaartjes uit en deze worden geknipt. De cd treintje naar Dromenland wordt gedraaid. De kinderen krijgen er geen genoeg van, nog een keer nog een keer wordt er geroepen.
- Met een emmer verf (water) en kwasten naar buiten. De kinderen verven naar hartenlust de stoep, de picknicktafel en de muur. Ze zijn trots op het resultaat en zelfs de kleinste kinderen doen graag mee.
- In dagelijkse handelingen/gebeurtenissen stoppen we educatieve elementen en benutten ontwikkelingskansen zoals die zich voor doen, bijvoorbeeld, zullen we samen de bekers tellen, hoeveel neuzen zitten er aan tafel. Welke kleur heeft jouw beker, waar in de groep zien we deze kleur nog meer. We benoemen wat we zien en horen, op deze manier hebben we contact met het kind en stimuleert het de taalontwikkeling.
- We gebruiken een thema als rode draad voor verschillende activiteiten, naast de jaarlijkse feesten en seizoenen staan er het komende jaar verschillende thema's in de planning. We gaan bij de invulling van het thema uit van de ervaringen en betrokkenheid van de kinderen. Aan een thema koppelen we verschillende soorten activiteiten en een thema duurt gemiddeld vier tot zes weken.
- De Vuurvogel besteedt aandacht aan feesten zoals Sinterklaas, Pasen, carnaval en Kerstmis.
Sinterklaas vieren we met de oudste kinderen met een bezoek van Piet en voor alle kinderen een cadeautje. Kerstmis vieren de kinderen samen met de ouders, broertjes en zusjes dat doen we op de gang met muziek en activiteiten.. Tijdens de kerstviering eten we hapjes en drinken we iets lekkers met elkaar..

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We mogen niet op de tafel klimmen dat is gevaarlijk want je kan er af vallen. Behalve als je jarig bent. De mooie grote stoel komt op de tafel te staan deze gaan we versieren, want jij bent jarig dus je mag op de tafel. De jarige job wordt uitgebreid in het zonnetje gezet. Het feestritueel is een vast programma en voor ieder kind een vertrouwd gebeuren.
- In de groep hangen foto's van de pedagogisch medewerkers die de dag werkzaam zijn. Ook van de vaste invalskrachten zijn er foto's.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We gaan geregeld met een baby op de grond zitten, vaak komen er andere kinderen vanzelf bij zitten. Bijna alle kinderen zelfs de stoerste jongens vinden het heerlijk om een baby te knuffelen en te aaien. Ook de baby geniet van alle aandacht die het krijgt.
- De oudste kinderen mogen soms zelfstandig een poosje in de hal spelen. Ze kunnen daar ook weer kinderen uit de peutergroep ontmoeten en daar samen mee spelen. We kijken welke kinderen het goed met elkaar kunnen vinden.
- We proberen ook een combinatie van kinderen die elkaar in de groep juist niet zo opzoeken. Het is leuk om te zien dat er dan samenspel ontstaat.
- We betrekken de kinderen bij het troosten en elkaar te helpen. We leggen bijvoorbeeld uit waarom een kind verdriet heeft. Ouder kind geeft een speeltje aan baby, of pakt tissue om tranen te drogen.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We benoemen, emoties initiatieven en gebeurtenissen van een kind en koppelen dit terug naar de hele groep, bijvoorbeeld “Oh Keesje, ik zie dat jij Jantje aan het helpen bent, wat fijn”. Door het kind in de groep een compliment te geven wordt de aandacht op zijn initiatief gevestigd. Dit stimuleert de sociale competentie en overdracht van waarden en normen.
- We belonen een kind als het gewenst gedrag vertoont en corrigeren hem bij ongewenst gedrag. Dit doen we door bijvoorbeeld het kind af te leiden (vooral bij jongere kinderen) of kort uit te leggen waarom het gedrag ongewenst is. We bieden hem een alternatief aan of leiden hem weg uit de situatie.
- We leren de kinderen om aardig voor elkaar te zijn, praten aan tafel vaak over gebeurtenissen waarin dat heel goed ging en soms lastig was. Bijvoorbeeld een kind heeft de mooie roze rugzak een ander wil die ook graag hebben. Wat kan je doen, gewoon uit de handen trekken? Kinderen bedenken zelf een oplossing en vinden het leuk om hierover te praten en mee te denken.
- We zorgen ervoor dat er tijdens het eetmoment een gezellige sfeer is, daarvoor hebben we afspraken gemaakt, we gaan plassen voor het eten, de handen zijn gewassen, we proppen niet en praten niet met volle mond en we blijven natuurlijk aan tafel zitten.
- We vinden het normaal dat we allemaal samen opruimen, zelfs de kleintjes vragen we al een autootje terug in de bak te doen. Vaak maken we er een spelletje van, wie zou er vandaag de opruimkampioen zijn?

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Betrokkenheid van de ouders vinden wij belangrijk, het verhoogt de sfeer en verkleint de afstand tussen de wereld van het kinderdagverblijf en de wereld thuis. Wij proberen ook iedere ochtend en middag een gesprekje met de ouders te maken.
- Als een kind voor het eerst komt wennen zeggen we de ouders om gerust even te bellen om te informeren hoe het gaat.
- Via het ouderportaal laten we de ouders weten wat we die dag samen met de kinderen hebben gedaan, ook sturen we geregeld leuke foto's van de kinderen mee.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hierop gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeeld

- Als er veel kinderen buiten tegelijk aan het fietsen zijn kan het soms voor de kleintjes te druk worden. We kiezen er dan voor om het grote afgesloten speelplein te gebruiken. Er is daar veel te ontdekken voor de oudere kinderen en ze kunnen meer hun energie kwijt. Bovendien kunnen de kleintjes veilig spelen.

Vierogenprincipe

Dit principe is verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. Dit borgen we op verschillende manieren.

De groep heeft rondom ramen. Zowel school, als peutergroep en bso kunnen makkelijk naar binnen kijken. Medewerkers van school komen regelmatig langs of binnen lopen, evenals de administratief ondersteuner of de clustermanager. Ouders zijn gedurende de breng- en haalmomenten in de groep. In de vakantieperiode is de bso ook de hele dag aanwezig. Mocht er geen tweede persoon aanwezig zijn, dan is een achterwacht geregeld. Die komt een paar keer per dag onverwacht binnen lopen zodat altijd iemand mee kijkt. Bij wijziging van de situatie kijken we ook altijd of we iets moeten aanpassen om te zorgen dat het vierogenprincipe gewaarborgd blijft. De oudercommissie is betrokken bij uitwerking hiervan.

Achterwacht

In situaties dat er heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar.

Deze achterwacht is geregeld met de medewerkers van de school, de pedagogisch medewerkers van de peutergroep en van de buitenschoolse opvang of de administratief ondersteuner of de clustermanager.

In situaties dat er slechts één beroepskracht in het kinderdagverblijf wordt ingezet en er mag worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio, zoals tijdens pauzes en aan het begin en eind van de dag, is er altijd een tweede volwassene in het gebouw aanwezig.